

Quicksan Lago Lago Festival

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

16 september 2021

Verantwoording

Titel	Quickscan Lago Lago Festival
Opdrachtgever	Chasing the Hihat Group
Projectleider	Sietse-Jelle Bijkerk
Auteur(s)	Vincent Sanders en Yasmin van Hall
Tweede lezer	Adrie van Hooff
Uitvoering en inspectiewerk	Vincent Sanders
Projectnummer	1281465
Aantal pagina's	29
Datum	16 september 2021
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Doel	5
1.2	Wetgeving	5
1.3	Te beschouwen onderdelen Wet natuurbescherming.....	5
1.4	Werkwijze	6
1.5	Kwaliteit.....	6
1.6	Uitgangspunten	6
2	Situatie en beoogde ontwikkeling.....	7
2.1	Huidige situatie.....	7
2.2	Beoogde ontwikkeling	11
3	Natuurnetwerk Nederland.....	13
3.1	Bescherming	13
3.2	Gebiedsbeschrijving	13
3.3	Kernkwaliteiten	14
3.4	Toetsing kernkwaliteiten.....	15
3.5	Conclusie	15
4	Soortenbescherming	16
4.1	Beschermingsregime en bepalingen.....	16
4.1.1	Algemeen	16
4.1.2	Vrijstellingen.....	16
4.1.3	Wat is verstoring?	17
4.2	Zorgplicht	18
4.3	Literatuuronderzoek	18
4.4	Effecten	19
4.4.1	Flora	19
4.4.2	Grondgebonden zoogdieren	20
4.4.3	Vleermuizen	21
4.4.4	Broedvogels	24
4.4.5	Amfibieën	26
4.4.6	Reptielen.....	26

Kenmerk R001-1281465VSX-V03-baw-NL

4.4.7	Vissen	26
4.4.8	Vlinders	26
4.4.9	Libellen.....	27
4.4.10	Overige ongewervelden	27
4.4.11	Zorgplicht	27
5	Conclusies en aanbevelingen.....	28
6	Literatuur	29

Bijlage 1 Kernkwaliteiten Oude IJssel (37)

1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Chasing the Hihat Group heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor het festival Lago Lago in Stroombroek te Wijnbergen. Het festival kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving.

In de rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wet natuurbescherming?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing/vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wetgeving

De Wet natuurbescherming is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming. Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

1.3 Te beschouwen onderdelen Wet natuurbescherming

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan de Wet natuurbescherming onderdeel soortenbescherming, vanwege de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna. Een evenement dient geen wettelijk belang en er zijn altijd alternatieven aan te dragen die gunstiger uitpakken voor beschermde soorten, namelijk geen evenement op deze locatie. Een ontheffing kan daarom niet worden afgegeven. Er moet worden gezorgd dat de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming niet overtreden wordt, een ontheffing is dan niet nodig.

De festivallocatie aan de Stroombroekrecreatieplas maakt geen deel uit van een beschermd Natura 2000-gebied. Vanwege de afstand ten opzichte van Natura 2000-gebieden (10,6 kilometer tot Rijntakken) en de tijdelijke aard van het festival zijn negatieve effecten op dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitstoot van stikstof zijn uitgesloten. Uit stikstofdepositieonderzoek blijkt dat er geen sprake is van een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelig en overbelast Natura 2000-gebied (Koolstra Advies, 2021).

Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone is het provinciale netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone zijn planologisch beschermd via het Barro. Toetsing in het kader van het Gelders Natuurnetwerk is nodig, omdat het plangebied onderdeel uitmaakt van de Groene Ontwikkelingszone en grenst aan het Gelders Natuurnetwerk.

Onder de Wet natuurbescherming zijn sommige houtopstanden beschermd. Aangezien er geen sprake is van kap van bomen is toetsing aan houtopstanden niet nodig.

1.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook H6)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van TAUW (<https://www.TAUW.nl/op-welk-terrein/ecologie/ecoviewer.html>)
- Een oriënterend veldbezoek op 13 april 2021

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten en gebieden in of in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals hollen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.5 Kwaliteit

Voor soortenbescherming is een volledige garantie over de aanwezigheid niet te geven. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is TAUW aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

1.6 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op de beoogde ontwikkeling:

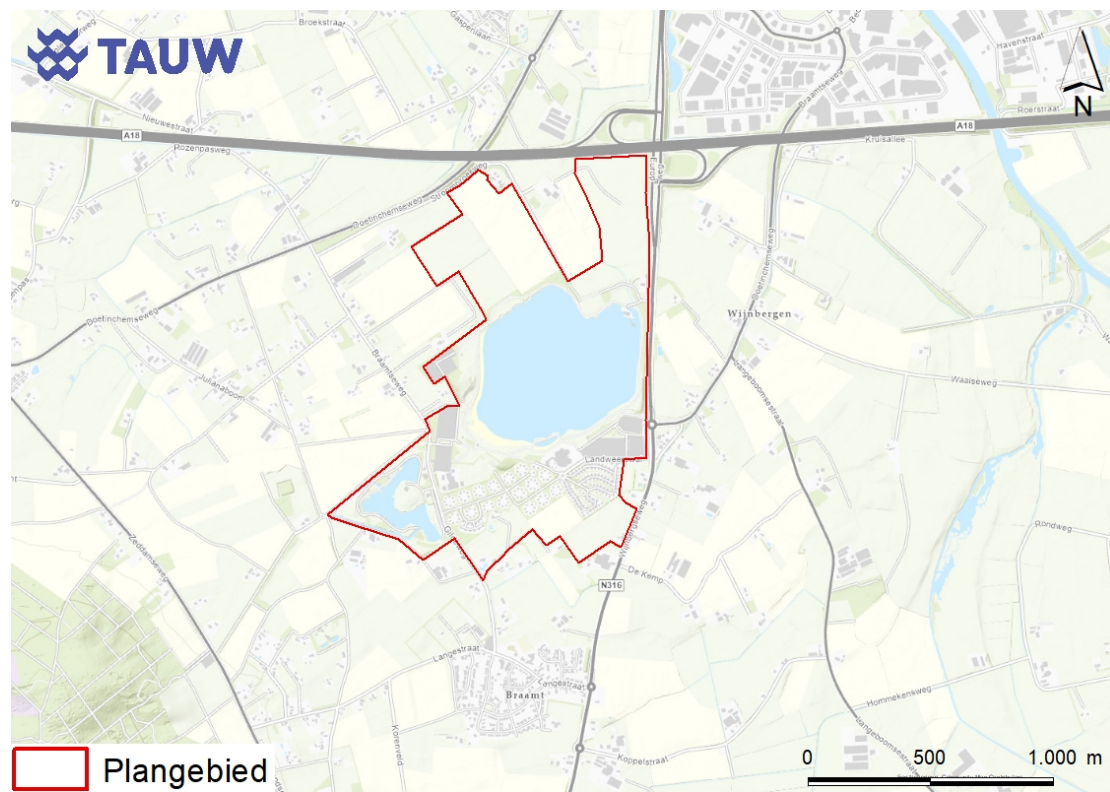
- Voor het festival worden geen bomen gekapt of struiken geroid
- Aanwezig bebouwing en oevers worden niet aangetast
- Het terrein wordt enkel gebruikt zoals omschreven in paragraaf 2.2

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het gaat om recreatiegebied Stroombroek, waar een Landal recreatiepark gevestigd is, Het Land van Jan Klaassen en Markant outdoorcentrum.

Figuur 2.2 Braakliggend terrein en weiland waar de 'glamping' beoogd is

Figuur 2.3 Het Landal recreatiepark met bungalows

Figuur 2.4 Weiland voor parkeren van voertuigen (C)

Figuur 2.5 Nieuw fiets- en wandelpad tussen weiland C en de programmazone

Figuur 2.6 Strand zuid van de programmazone

Figuur 2.7 Programmazone Markant outdoor, een terrein wat momenteel gebruikt wordt voor buitensportactiviteiten

Figuur 2.8 Programmazone Markant outdoor

2.2 Beoogde ontwikkeling

Festival Lago Lago is een evenement wat voornamelijk gebaseerd is op een live muziekprogramma, aangevuld met DJ's. De line-up wordt een mix tussen eigentijdse indie, pop en elektronische muziek. Naast de muziekpodia worden verspreid over het festivalterrein kunstinstallaties, theaters, cateringvoorzieningen geplaatst. Hierdoor krijgt de bezoeker een gevarieerd aanbod voorgeschoteld. Het festival zal gedurende een lang weekend plaatsvinden in de zomerperiode.

Er zijn verschillende scenario's met aantallen bezoekers. De maximale capaciteit is 15.000 tot 20.000 bezoekers. In deze rapportage wordt uitgegaan van de maximale capaciteit. Het verloop van het programma ziet er als volgt uit:

- Donderdag: 12:00 - 01:00 gewone programmering
- Vrijdag: 10:00 - 01:00 gewone programmering / 01:00 - 05:00 nachtprogrammering
- Zaterdag: 10:00 - 01:00 gewone programmering / 01:00 - 05:00 nachtprogrammering
- Zondag: 10:00 - 01:00 gewone programmering
- Maandag: Geen programmering, uitlooptag

In figuur 2.9 is de globale inrichting van het festivalterrein weergegeven. Hier is de zone voor het festivalprogramma, camping-, werk- en parkeerterrein en het Landal recreatiepark uitgesplitst.

Figuur 2.9 De beoogde ontwikkeling

Verstoringsfactoren

Het onderzoek richt zich op effecten op beschermde diersoorten. Omdat het festival tijdelijk is, zijn permanente verstoringfactoren uitgesloten. Wel zijn de volgende tijdelijke storingsfactoren te verwachten:

- Verhoogde aanwezigheid en beweging van mensen in de opbouw- en afbouwfase en tijdens het festival op het festivalterrein
- Verstoring door geluids- en lichtinstallaties
- Verhoogde aanwezigheid van voertuigen, aan- en afvoer materialen tijdens de opbouw- en afbouwfase

3 Natuurnetwerk Nederland

3.1 Bescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) is een netwerk van natuurgebieden waarmee de biodiversiteit behouden en versterkt wordt. Planten en dieren kunnen zich van het ene naar het andere gebied verplaatsen. Soorten raken hierdoor niet geïsoleerd en hebben dus minder kans op uitsterven. Het NNN is planologisch beschermd via de Wro en is opgenomen in de provinciale omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018) en bestemmingsplannen van de gemeente. In Gelderland bestaat het NNN uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

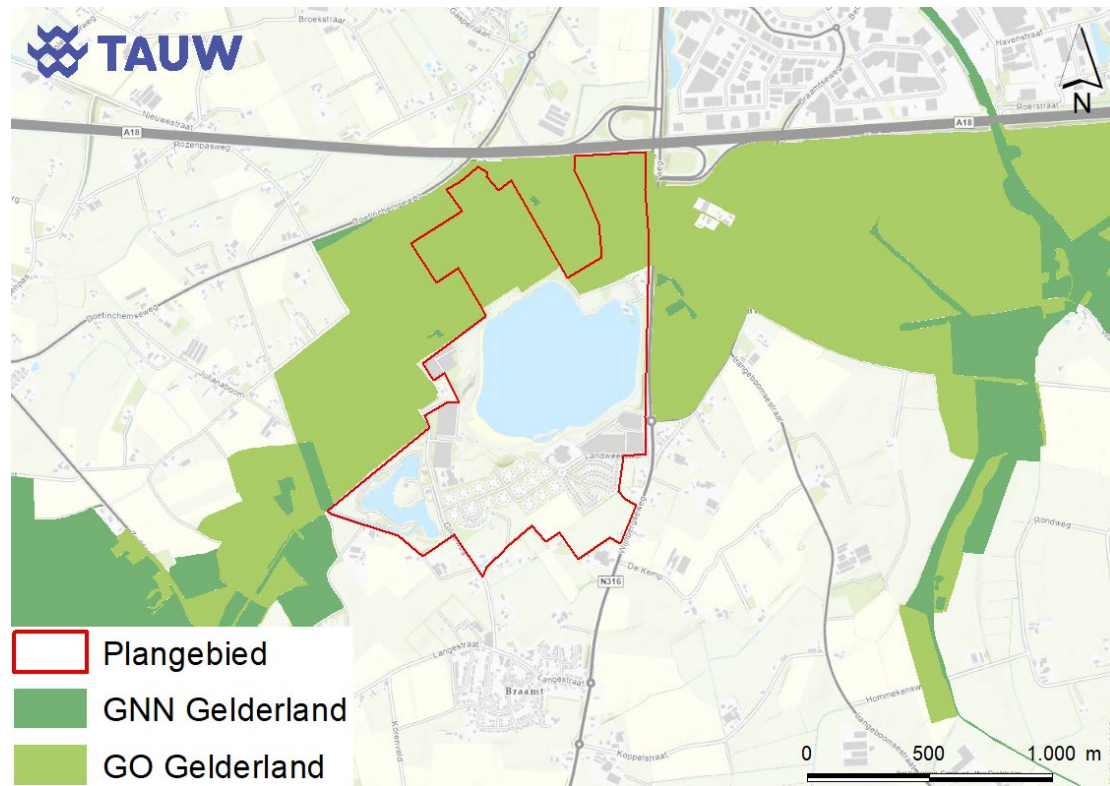
Het Gelders Natuurnetwerk is provinciaal beschermd gebied wat vergelijkbaar is met de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het Gelders Natuurnetwerk maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Belangrijk zijn de kernkwaliteiten, die bestaande natuurwaarden en condities beschermen. Daarnaast zijn er ook ontwikkelingsdoelen. Het Gelders Natuurnetwerk is beschermd door planregels in de Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (2021). Hierin is beschreven dat er in bestemmingsplannen binnen het Gelderse Natuurnetwerk geen nieuwe functies mogelijk mogen worden gemaakt, tenzij er geen reële alternatieven zijn of er sprake is van een groot openbaar belang. Als dit niet het geval is, dan moeten negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied zo veel mogelijk worden beperkt, en moeten overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd. Uitbreiding van bestaande functies kan alleen indien aangetoond wordt dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo worden versterkt en deze versterking gelijktijdig planologisch verankerd is.

Groene ontwikkelingszone (GO)

De bescherming van de Groene ontwikkelingszone is vergelijkbaar met die van het Gelders Natuurnetwerk, met als verschil dat er in plaats van in principe wel nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden, mits de kernkwaliteiten in het gebied per saldo substantieel worden versterkt. Voor uitbreiding geldt dat bestaande functies mogen uitbreiden mits de kernkwaliteiten, in hun onderlinge samenhang, per saldo niet significant worden aangetast en dit gelijktijdig planologisch verankerd is. Deze bescherming is dus iets minder strikt dan die van het Gelders Natuurnetwerk.

3.2 Gebiedsbeschrijving

Figuur 3.1 geeft de ligging van het plangebied weer ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Hieruit blijkt dat het plangebied enkel overlapt met de Groene ontwikkelingszone, in deelgebied 37 - Oude IJssel.

Figuur 3.1 Ligging plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone

3.3 Kernkwaliteiten

Voor alle deelgebieden van het GNN en GO zijn kernkwaliteiten vastgesteld in de Geconsolideerde Omgevingsverordening. Slechts een aantal van deze kernkwaliteiten zijn relevant voor deze toetsing, omdat daar *mogelijk* een effect op is. De volledige lijst met kernkwaliteiten is te vinden in bijlage 1.

Relevante kernkwaliteiten

- Samenhang aangrenzende natuurgebieden
 - De open ruimte ten zuiden van de A18 wordt ontwikkeld tot ecologische verbindingzone tussen Montferland en Slangenburg; relevant voor das
- Leefgebied steenuil
- Leefgebied kamsalamander
- Alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied
- Abiotische kwaliteiten stilte, donkerheid, openheid en rust

3.4 Toetsing kernkwaliteiten

Het Lago Lago festival is een zeer kortdurend evenement, en zal geen permanente ruimtelijke veranderingen als gevolg hebben. Er is geen verlies van oppervlakte of samenhang van het GNN en GO als gevolg van het festival. Wel is er sprake van een zeer tijdelijke aantasting van de kernkwaliteiten rust, stilte en donkerheid. In het hoofdstuk Soortenbescherming zijn de effecten van deze aantasting nader beschouwd op de soorten die in het plangebied voorkomen. Leefgebieden van steenuil en kamsalamander, alsmede een verbindingzone voor das zijn kernkwaliteiten van het deelgebied. De versturende effecten van geluid, licht en menselijke aanwezigheid die als gevolg van het festival te verwachten zijn zullen geen blijvende significante effecten op de relevante soorten hebben (zie volgend hoofdstuk). Hier zijn in sommige gevallen wel preventieve maatregelen voor noodzakelijk.

3.5 Conclusie

Het voorgenomen festival heeft geen blijvende effecten op de kernkwaliteiten van het GNN, en staat ook de ontwikkelingsdoelen zoals beschreven in Bijlage 1 niet in de weg. Hierbij geldt wel dat er enkele preventieve maatregelen genomen dienen te worden, die in het hoofdstuk Soortenbescherming nader beschouwd en uitgewerkt zijn.

4 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk volgt antwoord op de vraag de beoogde activiteiten schade (kunnen) op beschermde flora en fauna tot gevolg hebben.

4.1 Beschermingsregime en bepalingen

4.1.1 Algemeen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de vogelrichtlijn
- Dieren en planten: het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Hier is ook een beschrijving opgenomen onder welke voorwaarden een bevoegd gezag ontheffing of vrijstelling kan verlenen. Tabel 4.1 is een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen versturende invloeden.

4.1.2 Vrijstellingen

In de Wet natuurbescherming zijn een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie 'Nationale soorten', zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Gelderland heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten 'vrij te stellen' van de ontheffingsplicht (Provincie Gelderland). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Voor een festival geldt deze vrijstelling niet, in dit onderzoek worden deze soorten daarom alsnog meegenomen.

Tabel 4.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels (VR)	Dieren (HR)/ Bonn/Bern	Planten (HR)/ Bonn/Bern	Dieren ('nationaal')	Planten ('nationaal')
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of -VR- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming.

Oranje verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet.

Rood verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is van opzet.

4.1.3 Wat is verstoring?

Voor de zogenoemde Europese soorten geldt een verbod op verstoring (zie tabel 4.1). Daarnaast geldt voor vogels een verbod op verstoring als deze een wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de soort. Verstoring is geen absoluut maar een relatief begrip. Evenementen zijn per definitie tijdelijk. Niet elke (tijdelijke) verstoring is een verstoring in de zin van de wet als bedoeld in artikel 3.1, lid 4 en artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming. Niet elke vogel die opvliegt, kan als een bewijs van verstoring worden aangemerkt. Ook als een vogel van zijn nest verjaagd wordt hoeft dat nog niet als verstoring te worden opgevat. Als de vogel tijdig op het nest kan terugkeren en het broedsel kan voortzetten is er geen sprake van verstoring in de zin van de wet. Uit jurisprudentie kan worden afgeleid dat als uitgangspunt geldt dat niet iedere activiteit, die tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan een veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een verboden opzettelijke verstoring. Dat is temeer aan de orde als er geen blijvend effect is.

4.2 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken/ongedaan te maken.

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wet natuurbescherming geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

4.3 Literatuuronderzoek

In tabel 4.2 staan de soorten die op basis van verspreidingsgegevens in theorie in (de omgeving van het) plangebied kunnen voorkomen.

Tabel 4.2 Soorten in de omgeving van het plangebied

Soortgroep	Aanwezige soorten in omgeving
Flora	Kartuizer anjer, akkerogentroost, glad biggenkruid, kleine wolfsmelk, korensla, ruw pazelzaad en grote leeuwenklauw
Grondgebonden zoogdieren	Boommarter, steenmarter, eekhoorn, bever, otter, das, wezel, bunzing, hermelijn, wild zwijn, waterspitsmuis, egel, konijn, haas, vos en overige soorten muizen (zoals bosmuis, dwergmuis, woelmuizen en spitsmuizen)
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, tweekleurige vleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, meervleermuis en watervleermuis
Vogels	Diverse soorten
Vogels jaarrond beschermd	Buizerd, wespandief, havik, sperwer, boomvalk, slechtvalk, steenuil, ransuil, kerkuil, ooievaar, gierzwaluw, roek en huismus
Amfibieën	Boomkikker, poelkikker rugstreeppad, kamsalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en groene kikkers
Reptielen	Hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis en gladde slang
Vissen	Geen vermelding in literatuur
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder, grote vos en grote weerschijnvlinder
Libellen	Beekrombout en gevlekte witsnuitlibel
Overige ongewervelden	Teunisbloempijlstaart

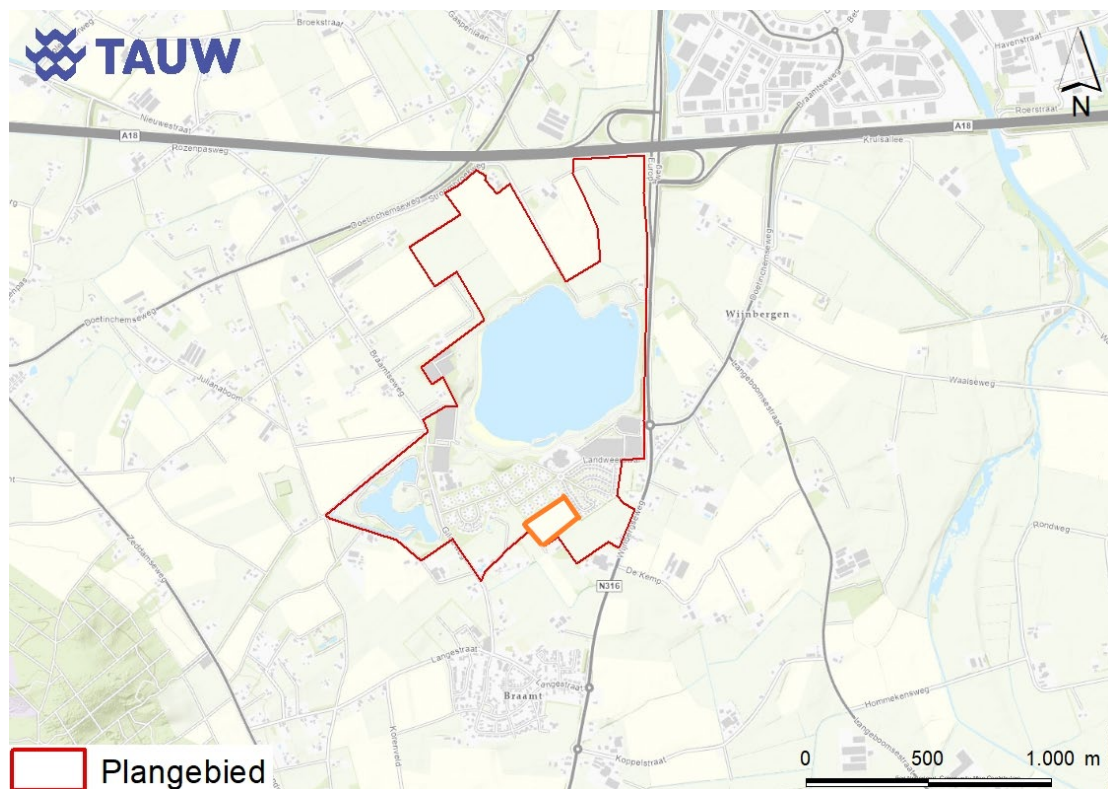
4.4 Effecten

4.4.1 Flora

Het festivalterrein is zeer voedsel- en stikstofrijk getuige de aanwezigheid van bramen en brandnetels. Hierdoor is het overgrote deel van het gebied ongeschikt als groeiplaats voor beschermde flora. Een negatief effect op beschermde flora is op die locaties uitgesloten.

Kartuizer anjer, akkerogentroost, glad biggenkruid, kleine wolfsmelk, korensla, ruw parelzaad en grote leeuwenklauw worden onder andere aangetroffen op braakliggende terreinen. Een deel van het glampingterrein ligt momenteel braak (figuur 4.1), waardoor hier in potentie deze beschermde soorten kunnen voorkomen. Het festival vindt plaats in de groeiperiode van bovengenoemde soorten.

Het in gebruik nemen van dit terrein kan leiden tot vernieling van planten waardoor er geen zaad gevormd kan worden. Kleine wolfsmelk, korensla, ruw parelzaad en grote leeuwenklauw zijn eenjarige planten, waardoor zaadproductie essentieel is voor het voortbestaan van een groeiplaats. Het vernietigen van een groeiplaats van een van bovengenoemde soorten is een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.10 lid 1c. Een inventarisatie voorafgaand aan de opbouw van het festivalterrein dient uit te wijzen of er op het braakliggend terrein groeiplaatsen aanwezig zijn van kleine wolfsmelk, korensla, ruw parelzaad en grote leeuwenklauw. Indien deze planten worden aangetroffen dienen de groeiplaatsen te worden ontzien van betreding.

Figuur 4.1 Braakliggend terrein (oranje) binnen het plangebied

4.4.2 Grondgebonden zoogdieren

Bever en otter zijn beschermd via artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor geldt er naast de andere verboden ook een verbod op verstoring. Beide soorten zijn gebonden aan waterrijke habitats. Op het festivalterrein zijn op twee locaties water aanwezig, namelijk de grote plas 'Het Stroombroek', de visvijver op het terrein van outdoorcentrum Markant en de gracht daaromheen. Er zijn geen sporen van bevers en otter aangetroffen in het plangebied. Daarnaast is er voor otter te weinig dekking om overdag in te verblijven. Op het festivalterrein is veel verstoring aanwezig door recreanten, loslopende honden en buitensportactiviteiten. Gelet op bovenstaande is het voorkomen van bever en otter uitgesloten. Negatieve effecten zijn daarom eveneens uitgesloten.

Boommarter, steenmarter, eekhoorn, das, wezel, bunzing, hermelijn, wild zwijn en waterspitsmuis zijn allen beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor geldt er geen verbod op verstoring.

Het plangebied bevat ruigtes zoals braamstruweel, takkenhopen en holen in de grond. Deze locaties zijn potentieel geschikt voor kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn). Betreding van deze locaties kan ervoor zorgen dat er verblijfplaatsen van kleine marterachtigen vernield worden en er dieren gedood worden. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.10 lid 1a en 1b. Deze locaties bevinden zich voornamelijk verspreid langs de randen van het festival terrein. Op het braakliggende glampingterrein is de rand van het terrein tegen het recreatiepark aan in een bredere zone geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen door aanwezigheid van veel muizenholen, wat klein braamstruweel en een takkenhoop. Door het nemen van maatregelen is een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. De maatregel bestaat uit het afzetten of op andere manier ontoegankelijk maken van potentieel geschikte locaties voor kleine marterachtigen (bosschages, braamstruweel, takkenhopen en ruigtes met muizenholen).

In het plangebied is een dassenburcht aangetroffen. Vanwege de kwetsbaarheid van dassenburchten wordt de exacte locatie niet in deze rapportage gepubliceerd. De dassen maken gebruik van het gemaaid grasveld op het festival terrein, de omliggende weilanden en akkers als foerageergebied. Betreding van de dassenburcht kan leiden tot aantasting van de burcht. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.10 lid 1a en 1b. Door het nemen van maatregelen kan een overtreding van de Wet natuurbescherming worden voorkomen. De maatregel bestaat uit het afzetten van de bosschage waar de dassenburcht zich bevindt.

Door het nemen van de maatregelen ten behoeve van kleine marterachtigen en das worden ook verblijfplaatsen van egel, haas, vos en overige soorten beschermde muizen ontzien. Deze soorten verblijven grotendeels in de bosschages en/of ruige terreindelen van het festival.

Op het festivalterrein zijn geen sporen van konijnen aangetroffen. Hierdoor is een negatief effect op konijn uitgesloten. Doordat er geen bomen worden gekapt en geen bebouwing wordt aangetast voor het festival zijn negatieve effecten op verblijfplaatsen van boomarter, steenarter en eekhoorn eveneens uitgesloten. Wild zwijn wordt buiten enkele kerngebieden gereguleerd door afschot. Daarnaast zijn er geen sporen van wilde zwijnen aangetroffen. Hierdoor is het voorkomen van wild zwijn en negatieve effecten daarop uitgesloten.

4.4.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, andere bouwwerken of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen. Alle soorten vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. Voor deze soorten geldt een verbod op verstoring naast een verbod op opzettelijk vangen/doden en beschadigen / vernielen van verblijfplaatsen.

Het festival leidt niet tot beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Evenmin worden vleermuizen gevangen of gedood. Het effect beperkt zich tot mogelijke verstoring.

4.4.3.1 Effecten op verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven doorgaans in holtes en spleten in bomen en gebouwen. Er zijn bomen aanwezig op het festivalterrein met loszittend schors. Daarnaast zijn de bomen oud genoeg om holtes te herbergen die voor vleermuizen geschikt zijn. Er zijn gebouwen aanwezig met onder andere open stootvoegen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

Licht en verblijfplaatsen

Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen en gebouwen worden voorkomen door deze niet extra te belichten in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst. Globaal gezien mag er binnen een straal van 5 meter rond potentiële verblijfplaatsen geen verstoring door verlichting plaatsvinden als niet met zekerheid is uitgesloten dat er vleermuizen in aanwezig zijn. Daarnaast wordt het gebruik van amberkleurige verlichting aanbevolen, hier zijn vleermuizen minder gevoelig voor. Een controle op boomholtes en verblijfplaatsen in gebouwen kan voorkomen dat voor elke boom of gebouw maatregelen met betrekking tot licht genomen moet worden.

Geluid en verblijfplaatsen

Het festivalgeluid kan vleermuizen in hun verblijfplaatsen niet verstoren. Alleen luid ultrasoon geluid (geluid >20 kHz) kan vleermuizen uit verblijfplaats verjagen (Zeale et al., 2016). In het onderzoek van Zeale et al. (2016) werden vleermuizen tijdelijk uit een kerk verjaagd door binnen de verblijfplaats op korte afstand van 1 tot 10 meter van de vleermuizen frequenties van 20 tot 100 kHz af te spelen op 90 tot 120 dB. Nadat het geluid was gestopt keerden de meeste vleermuizen terug naar de verblijfplaats. Het bleek erg moeilijk en kostbaar om vleermuizen door geluid uit verblijfplaatsen te verjagen. De geluidsinstallatie moet binnen de verblijfplaats worden geplaatst aangezien de hoge frequenties moeilijk door steen of hout kunnen door dringen. Als dergelijke hoge frequenties buiten worden afgespeeld, dringen ze vanwege de zeer hoge isolaties en zeer sterke reflecties, niet door binnen vleermuisverblijfplaatsen. Denk aan bassen die wel in de naastgelegen woning binnendringen, terwijl de hoge tonen de woning niet binnendringen. Dit geldt zowel voor verblijfplaatsen in bomen als in gebouwen. Effecten door geluid op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarom uitgesloten.

Verblijfplaatsen en effecten van mensen, voertuigen en tijdelijke bouwwerken

Enkele bomen of vleermuis kasten aan bomen in of nabij het plangebied zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen zijn nacht actieve dieren en zullen bij activiteiten overdag geen schade ondervinden van de opbouwfase en tijdens de festivals. Effecten door mensen, voertuigen en dergelijke treden niet op. Wel dient gewaarborgd te worden dat verblijfplaatsen niet geblokkeerd worden door materieel of bouwwerken. Globaal gezien is een vrije ruimte van 5 meter onder en rond de verblijfplaats nodig. Rond de potentiële verblijfplaatsen dient voldoende ruimte behouden te blijven, zodat een aanvliegroute (via boomkronen) voor eventueel aanwezige vleermuizen gewaarborgd blijft.

Conclusie verblijfplaatsen vleermuizen

Groenstructuren en gebouwen niet direct aan te lichten en rondom potentiële verblijfplaatsen een ruimte van 5 meter behouden.

4.4.3.2 Effecten op vliegroutes en foerageergebieden

Er zijn veel bomen- en struikenrijen aanwezig die dienst zouden kunnen doen als opgaande geleidende elementen voor vleermuizen. Naast opgaande elementen kunnen wateren ook functioneren als oriëntatiemiddel. De groenblauwe structuren kunnen voor alle soorten geschikt zijn als foeragegebied.

Effecten door licht op vliegroutes en foerageergebied

Vleermuizen kunnen negatief worden beïnvloed door verlichting op vliegroutes of in hun foerageergebieden. De invloed van licht is relatief beperkt aangezien de lichtsterkte kwadratisch afneemt. Sommige soorten zijn gevoelig voor verlichting en worden daardoor verstoord, andere worden daarentegen juist door verlichting aangetrokken, ongetwijfeld vooral vanwege de insecten die in de lichtbundels door de verlichting worden aangetrokken. De opgaande begroeiing en waterpartijen in het plangebied zijn geschikt als foeragegebied en als vliegroute voor vleermuizen.

De grote waterpartijen zijn vooral geschikt foerageergebied voor meervleermuis en watervleermuis. Er dienen maatregelen getroffen te worden om negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes te voorkomen. Een maatregel kan zijn dat groenstructuren zoals bosschages en waterpartijen niet aangeliicht worden door verlichting. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van amberkleurige verlichting. Vleermuizen zijn hier namelijk minder gevoelig voor.

Effecten door geluid op vliegroutes en foeragegebieden

In de afgelopen jaren zijn diverse vleermuisonderzoeken uitgevoerd, om de geluidseffecten van het festival Airforce in Enschede op vleermuizen te onderzoeken (Wisgerhof et al., 2017; Reimerink et al., 2017; Lubbers & Marchal, 2017; Janssen et al., 2017). Zowel de mechanismen van verstoring als de daadwerkelijke beschrijving van effecten van geluid zijn hierin uitgebreid geanalyseerd. Het gehoororgaan van vleermuizen werkt heel anders dan dat van mensen. Vleermuizen kunnen hoge frequenties boven de 20 kHz goed horen. Deze zijn onhoorbaar voor mensen. Mensen kunnen de lage frequenties zoals de bassen van festivalgeluid goed horen.

Deze lage frequenties (ver) onder de 1 kHz kunnen vleermuizen niet horen. Negatieve effecten van geluid van evenementen zijn alleen te verwachten als de frequentie van het festivalgeluid samenvalt met de frequenties die vleermuizen goed kunnen horen. Frequenties hoger dan 10 kHz doven na enkele honderden meters uit. De frequenties van 20 kHz en hoger zijn enkele tientallen meters al uitgedoofd. Er is maar weinig overlap met festivalgeluid en de frequenties die vleermuizen kunnen horen. Bovendien doven de hogere frequenties (relevant voor vleermuizen) relatief snel uit. Zelfs al heeft festivalgeluid dergelijke (voor de mens onhoorbare) frequenties dan zijn deze alleen plaatselijk hoorbaar voor de vleermuizen. Deze lokale invloed van geluid in foerageergebied of op vliegroutes kunnen vleermuizen mogelijk wel horen, dat wil nog niet zeggen dat ze daardoor verstoord worden. Vleermuizen jagen en vliegen immers regelmatig in groepen, waarbij ze elkaars roepen kunnen horen. Gelet op het tijdelijk en plaatselijke invloed door geluid en het relatief grote leefgebied van vleermuizen is een blijvend effect door festivalgeluid uitgesloten.

Dat vleermuizen niet tot nauwelijks door festivalgeluid worden verstoord is bevestigd in onderzoek van Janssen et al. (2017). Hierin zijn gezenderde gewone grootoorvleermuizen gevolgd tijdens het Airforce festival in Enschede in augustus 2017. De grootoorvleermuis is gevoeliger voor festivalgeluid dan de meeste andere soorten vleermuizen. De gewone grootoorvleermuis jaagt namelijk niet (alleen) door echolocatie met hoge frequenties maar luistert ook naar het geluid dat prooien maken. De soort kan voor vleermuizen relatief lage frequenties horen.

De ondergrens van het gehoorbereik ligt ongeveer bij 3 tot 4 kHz maar de soort hoort frequenties van 8 kHz het beste. Uit het onderzoek bleek dat de gewone grootoorvleermuizen tijdens het festival geen gedragsverandering vertoonden ten opzichte van de nachten zonder het festival. Tijdens en na het festival gebruikten de gezenderde gewone grootoorvleermuizen hetzelfde gebied als voor het festival. Gelet op het voorgaande zijn negatieve effecten op de vleermuizen in het plangebied uitgesloten.

Verblijfplaatsen en effecten van mensen, voertuigen en tijdelijke bouwwerken

Gelet op de levenswijze van vleermuizen en het lokale en tijdelijke effect van het festival worden geen blijvende effecten op vleermuizen verwacht. Vleermuizen kunnen de opgaande begroeiing en waterpartijen als foerageergebied en als vliegrouete blijven gebruiken.

4.4.3.3 Conclusies vleermuizen

Door het nemen van de volgende maatregelen wordt een overtreding van de wet voorkomen. Een ontheffing is dan niet nodig.

- Rond de potentiële verblijfplaatsen worde voldoende ruimte behouden. Globaal gezien is een vrije ruimte van 5 meter onder en rond de verblijfplaats nodig
- Er wordt voorkomen dat bomen, gebouwen en waterpartijen extra worden belicht in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst
- Gebruik van natriumarme verlichting

4.4.4 Broedvogels

Alle nesten van vogels zijn beschermd als ze als broedlocatie in gebruik zijn. Daarnaast zijn de nesten van verschillende soorten jaarrond beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Omdat de effecten gelijk zijn, wordt hierna geen onderscheid gemaakt in jaarrond beschermde nesten en nesten die alleen tijdens het broeden beschermd zijn. Het plangebied en de directe omgeving bieden door de aanwezigheid van onder andere bomen, struikgewas, water, grasland en bruggen voldoende geschikte broedgelegenheden voor diverse soorten vogels.

4.4.4.1 Effecten door geluid op vogels

Een overtreding van de wet treedt alleen op als er een blijvend effect wordt veroorzaakt, zoals het permanent verlaten van het nest. Het langdurig verlaten van het nest met de dood van jongen of het niet uitkomen van eieren beschouwen wij ook als een blijvend effect (zie paragraaf 3.1).

Zowel geluidsfrequenties (in Herz Hz of kiloHertz (kHz)) als geluidsstrekte(decibels dB) is van invloed op de reactie van broedende vogels. Volgens Beason (2004) zijn vogelsoorten het meest gevoelig voor geluiden tussen de 1 en 4 kHz, hoewel ze ook lagere en hogere frequenties kunnen horen. Ultrasoon geluid (boven de 20 kHz) kunnen vogels niet horen.

De meeste soorten kunnen ook geen infrason geluid (onder de 20 Hz) horen, met uitzondering van duiven. Vogels kunnen in het algemeen ook binnen de 1 en 4 kHz maar half zo goed horen als mensen.

Uit de literatuur blijkt dat broedende vogels zelden hun nest verlaten door geluidverstoring. Brown (1990) heeft het geluid van vliegtuigen (frequenties tussen de 30 Hz en 8000 Hz) onderzocht bij broedkolonies van sterns die niet gewend waren aan vliegtuigen. Hieruit bleek dat de vogels bij geluidsstrekte tussen 65 en 90 dB wel reageerden op het geluid maar de reactie bestond uit het kijken in de richting van de geluidsbron. Schrik- of vluchtreacties werden pas bij de hogere geluidsstrekte waargenomen (significant meer schrik- en vluchtreacties boven de 90 dB). Echter, ook bij deze hogere geluidsstrekte bleef meer dan 80 % van de broedkolonie op het nest zitten.

De vogels die vluchtten kwamen ook weer terug op het nest. Delaney et al. (2011) en Pater et al. (1999, 2001) onderzochten de reacties van broedende spechten op geluiden van militaire acties (schieten, helikopters, granaten). Pas bij geluidssterktes van 79 dB tot 103 dB werd waargenomen dat enkele spechten het nest verlieten. Deze spechten keerden relatief snel weer terug naar het nest en er was geen effect op nestsucces. Uit verschillende monitoringsonderzoeken tijdens vergelijkbare festivals in vergelijkbare gebieden met vergelijkbare soorten, is vastgesteld dat geluid niet heeft geleid tot blijvende effecten. Broedende vogels, met soms een nest op slechts een 10-tal meter van het hoofdpodium, bleven broeden of hun jongen verzorgen tijdens het festival. Het geluid bleek niet de versturende factor te zijn.

Gelet op het voorgaande en op het lokale en tijdelijke karakter worden blijvende effecten door festivalgeluid niet verwacht. Niet op algemene broedvogels noch op jaarrond beschermde nesten. Gelet op het voorgaande wordt niet verwacht dat het festivalgeluid leidt tot permanente effecten op broedende vogels of jaarrond beschermde nesten. Er kan in een relatief kleine invloedssfeer een mogelijke een reactie optreden, maar naar verwachting zal de vogel het nest niet (permanent) verlaten.

4.4.4.2 Effecten van verlichting op vogels

In hoeverre licht ook blijvend effect op dieren kan hebben is slecht bekend. Uit onderzoek naar de effecten van wegverlichting boven autosnelwegen blijkt dat in een zone langs een verlicht gedeelte van een snelweg de dichtheid van het aantal broedparen van weidevogels afnam. Op grotere afstand van de lichtbron was juist sprake van een vergrote dichtheid van broedparen (de Molenaar, 2003). Het onderzoek toont aan dat licht effecten op vogels kan hebben, waarbij uiteraard de kanttekening past dat boven een autosnelweg sprake is van beduidend sterkere verlichting dan boven een parkeerplaats of festivalterrein. Omdat de lichtintensiteit met een toenemende afstand tot de lichtbron snel (kwadratisch) afneemt zijn de lichteffecten beperkt tot een relatief klein gebied in de directe omgeving van de lichtbronnen. De verlichting wordt gericht op het festivalterrein en het terrein daaromheen wordt niet direct verlicht. Geconcludeerd wordt dat er geen effect op broedende vogels is van de verlichting tijdens het festival. De redenen daarvoor is dat de verlichting voldoende van opgaande begroeiing met broedende vogels afgericht (zie maatregel vlermuizen).

4.4.4.3 Menselijke aanwezigheid en vogels

Het festival vindt plaats in een recreatiegebied waar dagelijks mensen aanwezig zijn en honden worden uitgelaten. Op de grasvelden worden daarom geen broedende vogels verwacht. Mogelijke broedlocaties betreffen de groenstroken, bomen en rietoevers in het plangebied. Enkele dagen voorafgaand aan het festival is daarom een broedvogelcontrole nodig. Eventueel aanwezige nesten moeten dusdanig worden afgeschermd zodat verstoring wordt voorkomen. Het afschermen van nestlocaties met zichtdichte hekken is een methode die al jaren met succes wordt toegepast door de ter zake kundige ecologen van TAUW. Hierdoor worden blijvende negatieve effecten voorkomen.

4.4.4.4 Conclusie vogels

Het geluid en licht van het festival zorgt niet voor een blijvend effect op vogels. Hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk. Menselijke aanwezigheid kan broedende vogels mogelijk wel verstoren. Daarom wordt enkele dagen voorafgaand aan het festival een broedvogelcontrole uitgevoerd. Bij aanwezigheid van nesten wordt op aanwijzing van een deskundige, op voldoende afstand zichtdichte hekken geplaatst. Hierdoor kan de broedlocatie niet worden betreden en treedt er geen verstoring op. Deze methode is al succesvol toegepast. Gelet op het voorgaande worden effecten op vogels voorkomen. Een overtreding van de wet treedt niet op. Een ontheffing is niet nodig.

4.4.5 Amfibieën

De grote plas 'Het Stroombroek' is een plas van circa 16 meter diep. De oevers lopen snel die af en de oevervegetatie is beperkt. Daarnaast worden grote delen van de oevers betreden door recreanten. Hierdoor is het water voor het ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën zoals kamsalamander. In het water om outdoorcentrum Markant heen kunnen amfibieën zich wel voortplanten. Ook zijn er in het agrarisch gebied sloten aanwezig. Op het droge deel langs de oevers van alle wateren is vegetatie aanwezig waar amfibieën kunnen in de zomerperiode kunnen verblijven. Het betreden van deze bosschages kan ertoe leiden dat beschermde amfibieën vertrapt en gedood worden. Door het nemen van maatregelen wordt dit voorkomen. De wateren om het outdoorcentrum Markant, de sloten en de bosschages om alle wateren in het plangebied heen dienen te worden afgezet met hekwerk om betreding te voorkomen. Hierdoor wordt voorkomen dat een overtreding van de Wet natuurbescherming optreedt. Uitzondering van de maatregelen geldt voor recreatieplas 'Het Stroombroek', gezien hier amfibieën zijn uitgesloten.

4.4.6 Reptielen

De beschermde reptielen hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis en gladde slang die in de (ruime) omgeving van het plangebied voorkomen zijn gebonden aan bos- en heideterreinen. Op het festivalterrein is geen geschikt bos of heide aanwezig. Daarnaast worden de omliggende delen van het festivalterrein gekenmerkt door intensief gebruikt agrarisch landschap, wat ongeschikt is voor beschermde reptielen. Gelet op bovenstaande is het voorkomen van beschermde reptielen en zijn negatieve effecten daarop uitgesloten.

4.4.7 Vissen

De wateren in het plangebied zijn gedeeltelijk diep van aard en zijn geen stromende beken of rivieren. Hierdoor is het voorkomen van beschermde vissoorten uitgesloten.

4.4.8 Vlinders

Op het festivalterrein kunnen waardplanten van grote weerschijnvlinder (wilg) en grote vos (iep, zoete kers en wilg) voorkomen. Voor het festival worden er geen bomen gekapt. Hierdoor zijn negatieve effecten op deze soorten uitgesloten.

In het plangebied zijn geen waardplanten van kleine ijsvogelvlinder aangetroffen. Hierdoor is het voorkomen van kleine ijsvogelvlinder en een negatief effecten daarop uitgesloten.

4.4.9 Libellen

Beekrombout komt voor in stromende beken met schoon water. In deze beken dienen zanderige afzettingen aanwezig te zijn, waar de larven in kunnen opgroeien. In het plangebied zijn geen stromende beken met zandafzettingen aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van beekrombout en een negatief effect daarop uitgesloten.

Gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Dit habitat ontbreekt op het festivalterrein. Hierdoor is het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel en een negatief effecten daarop uitgesloten.

4.4.10 Overige ongewervelden

Teunisbloempijlstaart heeft als waardplant teunisbloem, basterdwederik, (harig) wilgenroosje en grote kattenstaart. Wanneer teunisbloemen afsterven blijven de afgestorven delen overeind staan. Hierdoor is ten tijde van het veldbezoek eenvoudig te controleren of deze waardplant op het terrein voorkomt. Er zijn geen teunisbloemen aangetroffen. Het voorkomen van de overige waardplanten was niet te onderzoeken, omdat het buiten de groeiperiode valt van de betreffende planten. Hierdoor is niet op voorhand uit te sluiten of teunisbloempijlstaart voorkomt in het plangebied. In de zomerperiode is de rups van deze pijlstaart actief. Een controle op waardplanten en eventueel rupsen voor de opbouw van het festival terrein dient uitgevoerd te worden. Indien waardplanten en/of teunisbloempijlstaarten worden aangetroffen dienen op aanwijzing van een ter zake kundig ecooloog maatregelen getroffen te worden.

4.4.11 Zorgplicht

Ten aanzien van de zorgplicht zijn de volgende maatregelen van toepassing:

- Tijdens de opbouw van het festivalterrein de werkzaamheden vanuit één richting uitvoeren zodat aanwezig fauna het gebied kan ontvluchten

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Chasing the Hihat Group heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet Natuurbescherming voor het festival Lago Lago in Stroombroek te Wijnbergen. Het festival kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving.

Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming en het Barro zijn van belang?

Het onderdeel soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming is van belang, gelet op het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten. Ook het Gelder Natuurnetwerk (GNN) en de Groene ontwikkelingszone (GO) zijn van belang, omdat het festival plaats zal vinden binnen het GO.

Zijn maatregelen nodig om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen?

- Enkele dagen voor het opbouwen van het festival wordt een broedvogelcontrole uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek wordt ook gelet op verblijfplaatsen van andere beschermde soorten. Indien nodig worden maatregelen getroffen door deze locatie(s) te ontzien
- Voorafgaand aan de opbouw van het festivalterrein wordt een inventarisatie op beschermde planten zoals kartuizer anjer, akkerogentroost, glad biggenkruid, kleine wolfsmelk, korensla, ruw parelzaad en grote leeuwenklauw uitgevoerd. Indien een groeiplaats aanwezig is wordt deze locatie ontzien
- Ruigten, opgaande begroeiing, wateren (afgezien recreatieplas 'Het Stroombroek') en takkenhopen dienen te worden ontzien. Door het plaatsen van hekken, op aanwijzing van een deskundige, worden deze delen ontoegankelijk gemaakt voor bezoekers
- Tijdens de broedvogelcontrole wordt tevens gelet op waardplanten en/of rupsen van teunisbloempijlstaart. Bij aanwezigheid van vogelnesten, waardplanten en/of rupsen van teunisbloempijlstaart wordt op aanwijzing van een deskundige op voldoende afstand zichtdichte hekken geplaatst
- Rond de potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen wordt voldoende ruimte behouden (> 5 meter) door hier geen obstakels en verlichting te plaatsen
- Er wordt voorkomen dat groenstructuren zoals bosschages en wateren die mogelijk gebruikt worden door vleermuizen extra verlicht worden in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst. Hetzelfde geldt voor potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen en bomen. Een controle op boomholtes en verblijfplaatsen in gebouwen kan voorkomen dat voor elke boom of gebouw maatregelen met betrekking tot licht genomen moet worden. Er wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van amberkleurige verlichting, om versturende werking van verlichting op vleermuizen te beperken

Door het nemen van bovenstaande maatregelen wordt een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen en kan het festival aangaande dit onderwerp voortgang ondervinden. Ook zijn effecten op het GNN en GO dan uitgesloten.

6 Literatuur

Provincie Gelderland, Wijziging omgevingsverordening vanwege vaststelling natuurparagraaf. PRB, publicatienr. 435.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.
van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Stikstofdepositieberekening festival Stroombroek, Koolstra Advies, 2021-116-03, 10 september 2021.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdierverseniging.nl

Bijlage 1 Kernkwaliteiten Oude IJssel (37)

6.1.1 Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap

- Oud industrielandchap langs de Oude IJssel en grootschalig broekontginningslandschap bij Azewijn en langs de Aa-strang; rivierduinen bij Gendringen (Engbergen); goeddeels bekeerde rivieren
- De evz Oude IJssel-oost verbindt dit gebied met de IJssel en de Veluwe en naar het zuiden met Duitsland; modellen: das (in het zuiden), rietzanger (in het noorden) en winde
- De landgoederen De Kemnade/Waalse Water, Wisch en Landfort en de rivierduinen en uiterwaarden bij Engbergen zijn belangrijke schakels in de doorgaande groene lijn van de Oude IJssel
- De open ruimte ten zuiden van de A18 wordt ontwikkeld tot evz tussen Montferland en Slangenburg; model das
- De Wildt/Grenskanaal verbindt de Rijnstrangen met de Hetter (Duits N2000-gebied) en voedt de Rijnstrangen met schoon water
- Leefgebied steenuil
- Leefgebied kamsalamander
- Industrieel erfgoed
- Rivierduin bij Engbergen en bij Doetinchem
- Zicht op Montferland
- Cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen
- Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- Ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater
- Alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

6.1.2 Aardkundige waarden

+: Oude kleigronden van de Oude IJssel; Rivierduincomplex bij Doetinchem; Rivierlandschap bij Gendringen

6.1.3 Waardevol open gebied of verkaveling

+

6.1.4 Parel

-

6.1.5 Natte landnatuur

Ja, enkele stapstenen.

6.1.6 Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)

- Ontwikkeling moerassen langs de rivier met bijbehorende flora en fauna
- Ontwikkeling van Engbergen en omgeving tot gevarieerd natuurgebied met droge en natte bossen, graslanden, moeras en open water
- Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden en schrale graslanden
- Ontwikkeling ecologische verbinding Oude IJssel-oost met natuurlijkere oevers voor de Oude IJssel, poelen, natte graslanden en moerasjes, opgaande landschapselementen, et cetera
- Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking A18-N18, N316, N317 en N335
- Ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen, moerassen en cultuurgronden
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijvoorbeeld landgoedelementen, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen
- Ontwikkeling ecosysteemdiensten

6.1.7 Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- Ontwikkeling bosranden en singels en overgangen naar cultuurgronden en schrale graslanden
- Ontwikkeling ecologische verbinding Oude IJssel-oost met natuurlijkere oevers voor de Oude IJssel, poelen, natte graslanden en moerasjes, opgaande landschapselementen, et cetera
- Ontwikkeling ecologische verbinding Montferland - Slangenburg met opgaande landschapselementen, zoals heggen, hagen, singels en kleine bosjes, et cetera
- Ontwikkeling ecologische verbinding Grenskanaal - De Wildt met natuurlijke oevers, moerasjes, poelen, et cetera
- Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking A18-N18, N316, N317 en N335
- Ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen, moerassen en cultuurgronden
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijvoorbeeld landgoedelementen, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen
- Ontwikkeling ecosysteemdiensten

6.1.8 Ecologische verbindingen met evz-model

12. Oude IJssel Oost (Duitsland - IJssel): das, rietzanger, winde 14. Montferland - Slangenburg: das 16. De Wildt/Grenskanaal: winde